

УДК 342:351.746

Кійко В.В.¹, Баєва Л.В.²

¹ студ. гр. Ю-113 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. юрид. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ СЛУЖБИ СУДОВОЇ ОХОРОНИ

Одним із важливих елементів розпочатої у 2014 році судової реформи є створення органу, на який би покладалися завдання із забезпечення громадського порядку в судових установах, припинення проявів неповаги до суду, а також охорони приміщень суду й безпосередньо усіх учасників судових процесів.

За останні роки стали буденними випадки замінування судів, коли занадто емоційні відвідувачі органів системи правосуддя пошкоджують майно або знищують особисті речі учасників судових процесів, навмисно зриваються судові засідання, лунають погрози на адресу їх учасників.

Для забезпечення гарантії недоторканності та безпеки суддів і відвідувачів суду було створено підрозділ судової міліції «Грифон». Зазначений підрозділ проіснував до 2015 року, а після його ліквідації цю роль тимчасово виконували Національна поліція України (НПУ) та Національна гвардія України (НГУ). Тільки у квітні 2019 року було створено Службу судової охорони, а до її створення досить частими випадками у судах України були порушення громадського порядку.

04 квітня 2019 року Вища рада правосуддя своїм Рішенням затвердила Положення про Службу судової охорони, чим розпочала створення цього державного органу з правоохоронними функціями.

Основними завданнями Служби судової охорони є: 1) підтримання громадського порядку в суді; 2) припинення проявів неповаги до суду; 3) охорона приміщень суду, органів та установ системи правосуддя; 4) забезпечення державного захисту суддів та членів їхніх сімей, а також працівників суду; 5) забезпечення у суді безпеки учасників судового процесу.

Війна Росії проти України створює надзвичайні виклики для нашої судової системи, тому саме у цей час роль Служби судової охорони стає

особливо важливою, оскільки вона відповідає за безпеку судів, суддів, учасників судового процесу та громадян, які відвідують судові установи. Незважаючи на те, що Служба судової охорони була створена відносно недавно, вона ефективно виконує покладені на неї завдання.

Служба судової охорони відповідно до покладених на неї завдань: забезпечує пропуск осіб до будинків судів, органів та установ системи правосуддя та на їх територію транспортних засобів; забезпечує підтримання та реагує на порушення громадського порядку при розгляді справ судом, вживає заходів до припинення проявів неповаги до суду; здійснює заходи з охорони, забезпечення недоторканності та цілісності приміщень судів, органів і установ системи правосуддя, недоторканності та цілісності розташованого у таких приміщеннях майна, запобігання, недопущення чи припинення протиправних дій щодо нього; здійснює заходи із запобігання загрозам особистій безпеці суддів, членів їх сімей, працівників суду, а також у суді – учасників судового процесу, виявлення та нейтралізація таких загроз; реагує в межах наданих законом повноважень на протиправні дії, пов'язані із посяганням на суддів, членів їх сімей, працівників суду, учасників судового процесу; здійснює спеціальні заходи щодо забезпечення безпеки суддів, працівників апарату суду, співробітників Служби судової охорони та їх близьких родичів; вживає заходи негайного реагування на кожний випадок протиправних дій, що став відомий, щодо суддів, працівників апарату суду, співробітників Служби судової охорони та їх близьких родичів; забезпечує захист життя, здоров'я, гідності, житла та майна осіб, взятих під захист, відповідно до характеру загрози; своєчасно повідомляє підзахисних осіб про зміну або скасування заходів щодо їх безпеки; здійснює забезпечення особистої безпеки суддів та особистої безпеки членів їхніх сімей та збереження їхнього майна; у разі потреби за заявою судді забезпечує цілодобову охорону особистої безпеки судді та членів його сім'ї, а також тимчасове розміщення таких осіб у місцях, що гарантують їхню безпеку; здійснює інші повноваження, визначені Законом України «Про судоустрій і статус суддів».

Співробітникам для здійснення покладених на них повноважень надається право: вимагати від осіб, які входять до приміщень суду, органів та установ системи правосуддя, пред'явлення документа, що посвідчує особу; здійснювати поверхневу перевірку осіб, які входять на об'єкти охорони, шляхом огляду їх речей, проведення по поверхні вбрання осіб спеціальним приладом або засобом; затримувати осіб, які незаконно проникли або намагаються незаконно проникнути на об'єкти охорони, перевіряти у них документи, що посвідчують особу, здійснювати у встановленому законом порядку особистий огляд

затриманих та огляд їх речей, які є при них, і передавати їх правоохоронним органам; не допускати громадян до окремих приміщень об'єктів охорони, вимагати від них залишатися на конкретних місцях або залишити їх, тимчасово обмежувати фактичне володіння річчю, якщо це необхідно для забезпечення громадського порядку в суді, забезпечення особистої безпеки суддів та членів їх сімей, працівників суду, безпеки учасників судового процесу та ін.

Отже, Служба судової охорони є спеціальним правоохоронним органом, на який покладається підтримання громадського порядку у суді, захист суддів та їх сім'ї, а також забезпечення у суді безпеки учасників судового процесу.